

sagde vi: Ja, under den Betingelse kunde vi gaa ind paa det. Men hvis vi ikke havde gjort det første Skridt, vilde Følgen være bleven, at vi overhovedet ikke vare gaaede ind paa nogen Garanti. Altsaa, skulle vi nu bort fra denne feile Vej, maa Følgen blive den, at vi ikke give nogen yderligere Rentegaranti. Jeg tvivler ogsaa meget om, at det ærede Medlem har Ret i, at der dengang var Tale om Rentegaranti for et Baneanlæg fra Gjedser til Nykjøbing; saavidt jeg huster, var dette Baneanlæg netop et saadant, der skulde bringes tilveie uden nogen Rentegaranti (Stemmer: Ja). Altsaa det ærede Medlem har ikke husket rigtig, men det, der ledede os, var Lovens udtrykkelige Bestemmelse om den Grænse, indenfor hvilken Rentegarantien skulde holdes, og vor Overbevisning om, at der ikke forelaa tilstrækkelig Grund til at afvige fra Loven. Naar det ærede Medlem kom med nogle Sigtelser angaaende min Virksomhed som Formand og hentydede til Reservationer, som han i saa Henseende havde taget i Betænkningen, saa vilde jeg ønske, at det ærede Medlem havde udtalt sig bestemt. Jeg veed ikke af, at jeg har gjort mig skyldig i Noget som helst, som kunde give Anledning til at laste min Virksomhed som Formand, ligesom jeg heller ikke har hørt, at der fra nogen Side er fremkommen Brevidelse mod mig i denne Henseende.

**Tauber:** Fra et vist Synspunkt betragtet har det ikke undret mig at høre den Barme, hvormed det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) anbefalede denne Sag, thi vi have jo hørt, at det samme ærede Medlem med lige saa stor Barme har anbefalet, at der blev bragt et andet kjøbenhavnsk Pengeinstitut, nemlig Handelsbanken, et betydeligt Pengeoffer fra Statskassens Side ved Kjøbet af Silkeborg-Sjerningbanen. Der er dog imidlertid en væsentlig Forskjel imellem disse to Spørgsmaal. Ved Statens Overtagelse af Silkeborg-Sjerningbanen blev der nemlig tillige bragt de paagældende Beboere et Offer fra Statens Side, som jeg for mit Vedkommende meget vel under dem, og som jeg ikke skal komme videre ind paa, allerhelst nu, da Sagen jo er afgjort, men ved denne Leilighed er det udelukkende til et kjøbenhavnsk Pengeinstitut, at Offeret skal bringes. Det vil ikke paa nogen Maade komme Beboerne tilgode, tværtimod antager jeg snarere, at det vil blive til Byrde for Beboerne, thi Følgen af Rentegarantiens Udvidelse vil jo blive den, at Staten, saalænge som Banerne ikke forrente sig, maa komme til at styde Mere til, og som Følge deraf vil der blive stillet stærkere Krav til Forsterkningsfonden end hidtil har været Tilfældet. Samtidig med, at Staten overtager denne Rentegaranti, ville vi komme til at paalægge de Beboere paa Lolland-Falster, som have tegnet Forsterkningsfonden, et forøget Bidrag. Denne Omstændighed maa ogsaa, forekommer det

mig, gjøre os noget betænkelige, og jeg tror heller ikke, at denne Omstændighed kan være ganske uden Betydning i det nævnte Medlems Dine, da han jo har været en saa varm Forfægter for Befolkningens Interesse i lignende Spørgsmaal. Jeg er derfor overbevist om, at han vil udstrække den Interesse, som han nærer for de jydske Høderes Befolkning, til Beboerne af de øvrige Landsdele og ogsaa til Beboerne af en saa fjern Landsdel som Lolland-Falster. I de Betragtninger, som bleve fremspørte af det nævnte ærede Medlem, af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Bille) og af den høitærede Minister, har jeg i Virkeligheden ikke fundet Noget som helst, som kunde begrunde et juridisk eller blot et moralsk Krav fra Privatbanken eller Koncessionshavernes Side paa de 240,000 Kr. Et moralsk Krav i saa Henseende kunde siges at være tilstede, dersom Staten paa nogen Maade havde stillet i Udsigt, at den vilde bygge eller bidrage til Bygningen af Gjedserbanen, og den saa senere hen havde forandret sin Mening i saa Henseende, men dette har Staten ikke paa nogen Maade gjort. Om en enkelt Minister personlig har gjort det, er ganske ligegyldigt; Lovgivningsmagten, Rigsdagen eller dette Thing har aldrig nogeninde erklæret sig villig til at yde Noget som helst til Gjedserbanen, undtagen betingelsesvis denne Rentegaranti. Det er det Hele, altsaa høist indirekte. Det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds har jo netop paa en Maade indrømmet, at der ikke kunde være noget moralsk Krav tilstede, idet han nemlig har udtrykt sig saaledes, at man i 1873—74 gik ind paa de Løfter, om hvis Opfyldelse der her er Tale, fordi man ventede, at Selskabet vilde være billig i sine Fordringer; men nu indrømmede han jo selv i Genhold til, hvad der er oplyst i Inddragendet, at Koncessionshaverne eller det lolland-falsterste Jernbaneselskab havde krævet et Offer af 300,000 Kr. af de tydske Koncessionsjagere for Tilslutningen til deres Baner. Dette kan jo ikke kaldes nogen billig Fordring, og forsaavidt som der altsaa kunde være Tale om noget moralsk Krav, saa maatte det jo bortfalde, hvis man var gaaet ind paa disse Løfter i den Forventning, at Selskabet vilde være billig i sine Fordringer. De Løfter, som man har givet dengang, er man selvfølgelig pligtig til at holde, men lovet det, have vi ikke, og dette paastaas jo heller ikke fra Nogens Side. Jeg tror ikke engang, at det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Bille) dristede sig til at paastaa, at der forelaa et juridisk Krav eller mere end et moralsk Krav, men selv om der havde foreligget et juridisk Krav, saa maatte dette jo være bortfaldet, naar man havde givet Løftet under en Forudsætning, som ikke var gaaet i Opfyldelse. Jeg skal ikke indlade mig paa at undersøge, hvorvidt den Fordring paa 300,000 Kr. eller de mulige Fordringer, hvortil det ærede Medlem for Maribo Amts 4de Valgkreds (Clausen)